

Fundacja
Edukacyjna
JANA KARSKIEGO

KONFERENCJA

**WIELKIE MOCARSTWO
I POLSKA 1919–2019
100 lat stosunków
polsko-amerykańskich**

**UNIwersytet Warszawski,
AULA IM. JANA BASZKIEWICZA
COLLEGIUM POLITICUM**

4 PAŹDZIERNIKA 2019 r.

100 LAT 100 YEARS

Jesteśmy obecnie świadkami fundamentalnych zmian w globalnym układzie sił, kiedy chwieje się porządek międzynarodowy ustanowiony po II wojnie światowej. Wyłaniają się nowe potęgi, a stare nie mają dość siły, aby utrzymać porządek, który przez ostatnie dekady zapewniał im dominację, a nam suwerenność. Trwałość układu geopolitycznego, w którym Polska znalazła bezpieczne miejsce, wydaje się dziś coraz bardziej niepewna.

ZAŁOŻENIA KONFERENCJI:

Panel I: Stosunki transatlantyczne:

wspólnota wartości i interesów

Celem I panelu jest ocena kondycji wspólnoty transatlantycznej, która pojawiła się w ostatnich latach II wojny światowej i od tego czasu zwycięsko przeszła liczne próby, stawiała czoło zagrożeniom zewnętrznym, poradziła sobie z różnicami i napięciami wewnętrznymi. Przed jakimi wyzwaniami stoi dzisiaj? Jakie czynniki zagrażają jej spójności, a jakie jej służą? W jej ramach ważną rolę pełnią stosunki dwustronne USA z wieloma państwami starego kontynentu. Stosunki polsko-amerykańskie mają wprawdzie 100 lat, ale w jednej wspólnocie jesteśmy dopiero od nieco ponad 20. Co oba kraje mogą zrobić, aby wzmocnić więź transatlantyczną, aby dobrze służyła ona nie tylko ich interesom, ale też całej wspólnocie i Zachodowi.

Panel II: Wspólnota atlantycka

w świecie power politics

USA, Zachodnia Europa oraz wspólnota transatlantycka (NATO) były filarem tworzonego po II wojnie światowej – a szczególnie po zimnej wojnie – Liberalnego Porządku Międzynarodowego. Obecnie ów porządek przeżywa kryzys a może nawet zmierzch. Czy to jest proces nieodwracalny? Co, jeśli w ogóle i w jaki sposób można z niego uratować i przenieść do nowej fazy stosunków międzynarodowych. Czy obserwowany w tym kontekście powrót Power Politics służy USA i Europie, czy odwrotnie? A może USA tak, a Europie wcale? Wobec jakich globalnych wyzwań wspólnota transatlantycka powinna działać razem?

MÓWCY:

Dr hab. Agnieszka Bieńczyk-Missala – adiunkt na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, doktor habilitowana nauk społecznych. W latach 2008-2012 pełniła funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Stosunków Międzynarodowych, gdzie zajmowała się sprawami dotyczącymi badań naukowych i współpracą z zagranicą. W latach 2006-2008 była analitykiem Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. Stypendystka Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego na Georgetown Leadership Seminar w 2016 r. W zakres jej zainteresowań badawczych wchodzi m.in. takie zagadnienia jak problematyka praw człowieka i demokracji, zbrodnie masowe czy międzynarodowe prawo humanitarne.

Dr Piotr M. A. Cywiński – historyk. Od 2006 r. Dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau. Współtwórca i od 2009 r. prezes Fundacji Auschwitz-Birkenau. Członek Międzynarodowej Rady Oświęcimskiej. Przewodniczący Rady Programowej Żydowskiego Instytutu Historycznego. Członek Rady Muzeów przy Ministrze Kultury (2009-2018) i Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (2010-2016). W latach 1996–2000 wiceprezes, a w latach 2000–2010 prezes Klubu Inteligencji Katolickiej.

Daniel Fried – w amerykańskiej dyplomacji pracował czterdzieści siedem lat. Odgrywał kluczową rolę w kształtowaniu i realizacji amerykańskiej polityki w Europie po rozpadzie Związku Radzieckiego. Jako specjalny asystent i starszy dyrektor Rady Bezpieczeństwa Narodowego prezydentów Clintona i Busha, Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce i asystent sekretarza stanu ds. Europy (2005–09), Daniel Fried wpływał na kształt polityki rozszerzenia NATO w Europie Środkowej. Ambasador Fried zakończył pracę w dyplomacji i odszedł na emeryturę w kwietniu 2017r. Obecnie jest członkiem Rady Atlantyckiej. Wykłada gościnnie na Uniwersytecie Warszawskim. Daniel Fried jest jednym z najwybitniejszych amerykańskich ekspertów w dziedzinie Europy Środkowowschodniej i Rosji.

Ewa Junczyk-Ziomecka – Prezes Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego. Prawniczka, dziennikarka, od wielu lat zaangażowana w dialog polsko-żydowski. Od 2001 r. przez pięć lat pełniła funkcję dyrektora do spraw rozwoju i wicedyrektora nowo powstającego Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie, skąd przeszła do Kancelarii Prezydenta RP, gdzie w latach 2006–2010, najpierw jako podsekretarz a następnie sekretarz stanu, kierowała Biurem Inicjatyw Społecznych. Od 2010, przez blisko pięć lat jako Konsul Generalna RP kierowała polską placówką dyplomatyczną w Nowym Jorku.

Dr hab. Paweł Kowal – politolog, historyk, publicysta, ekspert ds. polityki wschodniej. Adiunkt w Instytucie Studiów Politycznych PAN oraz badacz w Kolegium Europejskim w Natolinie. Wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 2005–2009 był posłem na Sejm RP, w latach 2006–2007 był Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i członkiem Rady Bezpieczeństwa Narodowego. W latach 2009–2014 był posłem do Parlamentu Europejskiego, członkiem Komisji Spraw Zagranicznych PE i przewodniczącym delegacji UE do Komisji Parlamentarnej UE-Ukraina.

Peter F. Krogh, przez 25 lat (1970–1995) był Dziekanem The Walsh School of Foreign Service Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie i uważany jest za „drugiego założyciela” wspomnianej szkoły, w której jako profesor przez 15 lat wykładał problematykę stosunków międzynarodowych. Poprowadził ponad 200 odcinków programów telewizyjnych oraz filmów dokumentalnych stacji PBS (z których jeden wygrał nagrodę Emmy). Jest także autorem naukowej trylogii Reflections on World Affairs and American Foreign Policy and Diplomacy. Jego dokonania zyskały uznanie rządów Austrii i Niemiec, a także Uniwersytetu w Georgetown, który utworzył specjalne stypendium jego imienia oraz jego alma mater, The Fletcher School of Law and Diplomacy, która uhonorowała go nagrodą Outstanding Leadership Award. Peter Krogh mieszka na wyspie Nantucket w stanie Massachusetts, gdzie od czasu do czasu wygrywa zawody wędkarskie, oraz w Georgetown, gdzie pisze.

Dr hab. Prof. UW Robert Kupiecki – dyplomata, profesor Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2008-2012 ambasador RP w Waszyngtonie, potem wiceminister obrony narodowej w latach 2012-2015. W latach 1999–2004 był zastępcą ambasadora w stałym przedstawicielstwie RP przy NATO i Unii Zachodnioeuropejskiej w Brukseli. Do dyplomacji trafił w 1994 r. Specjalizuje się w problematyce bezpieczeństwa międzynarodowego.

Prof. dr hab. Roman Kuźniar – politolog, dyplomata, profesor nauk humanistycznych, profesor zwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Katedry Studiów Strategicznych i Bezpieczeństwa Międzynarodowego WNPiSM UW, w latach 2005–2007 dyrektor Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, od 2010 do 2015 doradca prezydenta RP ds. międzynarodowych. Redaktor naczelny „Rocznika Strategicznego”. Dyrektor Akademii Dyplomatycznej (2003-2005). Senator UW w kadencji 2012-2020. Odznaczony m.in. francuską Legią Honorową.

Georgette Mosbacher – Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce. Amerykańska bizneswoman, przedsiębiorczyni i filantropka. W latach 2001–2005 sprawowała funkcję dyrektora naczelnej firmy Borghese Inc. z siedzibą w Nowym Jorku, produkującej kosmetyki. W 2016 r. została nominowana przez amerykański Senat do Amerykańskiej Komisji Doradczej ds. Dyplomacji Publicznej. Georgette Mosbacher przez kilkadziesiąt lat aktywnie zajmowała się sprawami międzynarodowymi, zarówno w działalności prywatnej, jak i publicznej. Prowadząc działalność filantropijną, Georgette Mosbacher założyła Nowojorski Ośrodek dla Dzieci, który pomaga dzieciom — ofiarom przemocy — oraz ich rodzinom zamieszkałym w Nowym Jorku; zasiadała również w zarządach licznych organizacji charytatywnych udzielających wsparcia weteranom i ich rodzinom.

Michał H. Mrozek – absolwent Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie, były student prof. Jana Karskiego. Prezes Zarządu HSBC Bank Polska S.A. Wcześniej Dyrektor Zarządzający ds. Strategii i Biznesu Międzynarodowego w Nowym Jorku oraz Wiceprezes Zarządu Citibank Handlowy w Warszawie. Członek Rady Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego. Filantrop.

Stephen D. Mull – prorektor ds. współpracy międzynarodowej Uniwersytetu Wirginii. Ma za sobą 36-letnie doświadczenie służby dyplomatycznej. Były Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce (2012–2015). Wcześniej pracował jako sekretarz wykonawczy w Departamencie Stanu. Koordynował działania dyplomatyczne Stanów Zjednoczonych wobec Iranu, zarządzał działaniami kryzysowymi prowadzonymi przez Departament Stanu w czasie wojny rosyjsko-gruzińskiej w sierpniu 2008 r. Na początku kadencji prezydenta Obamy kierował pracami Biura Podsekretarza Stanu ds. Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Kontroli Zbrojeń. Dwukrotnie otrzymał Presidential Meritorious Service Award, jak również inne liczne nagrody.

Dr hab. Prof. UW Marcin Pałys – rektor Uniwersytetu Warszawskiego od 2012 r., a od 2016 także przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Warszawskich. W latach 2008–2012 był prorektorem Uniwersytetu ds. rozwoju i polityki finansowej. Wcześniej pełnił m.in. funkcję prodziekana Wydziału Chemii. Rektor UW Jest członkiem International Society of Electrochemistry. Zasiada także w kapitule nagród naukowych tygodnika „Polityka”.

Do głównych zainteresowań badawczych profesora należą: chemia nieorganiczna i fizyczna, w szczególności badanie złożonych zjawisk transportu w układach elektrochemicznych oraz zastosowanie metod sztucznej inteligencji w chemii.

Dr Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – socjolog i politolog, specjalistka w zakresie problematyki wschodnioeuropejskiej. Od 2012 do 2014 podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, od 2014 do 2016 ambasador Polski w Federacji Rosyjskiej. W 2016 roku została dyrektorem programu Otwarta Europa Fundacji im. Stefana Batorego a następnie dyrektorem forumIdei, think tanku pro publico bono Fundacji Batorego.

Andrzej Rojek – Prezes Jan Karski Educationa Foundation w Nowym Jorku oraz przewodniczący Rady Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego. Od 1986 roku pełni kierownicze funkcje w amerykańskim i międzynarodowym sektorze finansowym. Zasiada m.in. w Radzie Powierniczej Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku. Jest zaangażowany w liczne inicjatywy filantropijne w Polsce i w Stanach Zjednoczonych.

James P. SeEVERS – Dyrektor Studiów oraz programu Georgetown Leadership Seminar w Instytucie Studiów nad Dyplomacją w Szkole Służby Zagranicznej im. Edmunda Walsh na Uniwersytecie Georgetown w Waszyngtonie. Z uniwersytetem związany od 2005 roku, wcześniej pracował w Departamencie Stanu, gdzie zajmował się sprawami międzynarodowymi ze szczególnym uwzględnieniem południowej Azji, Europy, Ameryki Łacińskiej.

Jacek Stawiski – dziennikarz, publicysta. Komentator polskiego kanału telewizyjnego, TVN 24. Współprowadzi program „Horyzont”. Pracę rozpoczął na początku lat 90. W stacji RMF FM. W latach 1994–1999 był dziennikarzem i wydawcą w Serwisie Światowym BBC World. Współautor dokumentu filmowego pt. „My, naród” o stosunkach polsko-amerykańskich w czasach Solidarności, stanu wojennego, Okrągłego Stołu i wyborów w czerwcu 1989 r.

Eugeniusz Smolar – ekspert w dziedzinie polityki międzynarodowej i bezpieczeństwa. Emigrant polityczny w okresie PRL. Był dziennikarzem i dyrektorem Sekcji Polskiej Serwisu Światowego BBC w Londynie (1975–1997). Po powrocie z emigracji został wiceprezesem Zarządu Polskiego Radia S.A. (1998–2002), a następnie dyrektorem programowym PR S.A. (2002–2004). W latach 2005–2009 był prezesem zarządu Centrum Stosunków Międzynarodowych. Zajmuje się problematyką bezpieczeństwa europejskiego, stosunkami transatlantyckimi, polityką wschodnią, a także prawami człowieka i promocją demokracji.

Prof. dr hab. Stanisław Sulowski – politolog, dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2010 roku kieruje Ośrodkiem Analiz Politologicznych UW. Redaktor naczelny kwartalnika Studia Politologiczne, redaktor serii wydawniczej w Peter Lang Verlag: Studies in Politics, Security and Society. Członek Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk. Konsul RP w Niemczech w latach 1991–1995. Członek Rady Programowej Center Francais de Berlin w Berlinie. Zainteresowania badawcze: problematyka niemiecka, integracja europejska, nauka o państwie oraz nauki o bezpieczeństwie.

Krzysztof Szczerski – Sekretarz Stanu - Szef Gabinetu Prezydenta RP, Profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Jagiellońskiego, współpracownik w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (1998-2001) oraz doradca ministra zdrowia w zakresie integracji europejskiej, regionalnej polityki zdrowotnej i ustroju ochrony zdrowia (1999-2000). W latach 2007-2008 był Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP, a następnie w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej. Był członkiem Rady Służby Cywilnej przy Premierze RP (2009-2010) i Posłem na Sejm RP (2011-2015). W styczniu 2015 został przedstawicielem parlamentu w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy. Od 7 sierpnia 2015 r. jest Sekretarzem Stanu w Kancelarii Prezydenta RP. Od 4 kwietnia 2017 r. jest Sekretarzem Stanu – Szefem Gabinetu Prezydenta RP.

Maciej Wierzyński – dziennikarz i publicysta. Pracę zawodową rozpoczął w 1961 roku. w „Przeglądzie Kulturalnym”, potem pracował w „Polityce” i w „Kulturze”, gdzie był zastępcą redaktora naczelnego a od 1980 r. - w redakcji sportowej a następnie w Studio 2 TVP - z której został zwolniony po wprowadzeniu stanu wojennego. W 1984 r. wyemigrował do Stanów Zjednoczonych. W latach 1989-94 pracował w radiu Wolna Europa, a następnie w radiu Voice of America w Waszyngtonie, gdzie kierował polską rozgłośnią. Zapis jego rozmów z Janem Karskim ukazał się w książce „Emisariusz. Własnymi słowami”. Po powrocie do Polski, od 2005 roku rozpoczął współpracę z TVN24, gdzie prowadzi magazyn „Horyzont” poświęcony sprawom międzynarodowym.

**UNIwersytet Warszawski,
Aula im. Jana Baszkiewicza, Collegium Politicum
4 PAŹDZIERNIKA 2019 r.**

★ **8.30–9.00 Rejestracja**

★ **9.00–9.30 Powitanie**

Ewa Junczyk-Ziomecka, Prezes Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego (Polska)

Andrzej Rojek, Prezes Jan Karski Educational Foundation (USA)

Prof. dr hab. Marcin Pałys, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego

Georgette Mosbacher, Ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce (TBC)

Min. Krzysztof Szczerski, Sekretarz Stanu – Szef Gabinetu Prezydenta RP

Prof. dr hab. Stanisław Sulowski, Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

★ **9.30–10.15 Wręczenie nagrody Spirit of Jan Karski Award**

Amb. Stephen D. Mull – laudacja

Prof. Peter F. Krogh – przemówienie laureata

Prowadzenie: **Michał Mrożek, Andrzej Rojek**

★ **10.15–10.30 Wykład inauguracyjny**

Piotr Cywiński, dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau

★ **10.30–12.15 Panel I: Stosunki transatlantyckie: wspólnota wartości i interesów**

Paneliści:

Dr hab. Agnieszka Bieńczyk-Missala, politolog, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

Dr hab. prof. UW Robert Kupiecki, dyplomata, b. wiceminister obrony narodowej oraz b. ambasador RP w Waszyngtonie

Dr Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, socjolog i politolog, b. ambasador RP w Moskwie

James P. SeEVERS, Dyrektor Studiów oraz Programu Georgetown Leadership Seminar w Instytucie Studiów Dyplomatycznych Uniwersytetu Georgetown

Maciej Wierzyński, dziennikarz i redaktor w mediach polskich i amerykańskich, twórca programu poświęconego tematyce międzynarodowej „Horyzont” w TVN 24

Moderator: **Jacek Stawiski**

★ **12.15–13.00 Lunch**

★ **13.00–14.45 Panel II: Wspólnota atlantycka w świecie *power politics***

Wykład wprowadzający: **Daniel Fried**, b. ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce

Paneliści:

Dr hab. Paweł Kowal – politolog, historyk, ekspert ds. polityki wschodniej; b. poseł do Parlamentu Europejskiego

Prof. Peter F. Krogh – były dziekan Szkoły Służby Zagranicznej i emerytowany profesor Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie,

Prof. dr hab. Roman Kuźniar – politolog, kierownik Katedry Studiów Strategicznych i Bezpieczeństwa Międzynarodowego Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

Amb. Stephen D. Mull – amerykański dyplomata, b. ambasador USA w Polsce

Moderator: **Eugeniusz Smolar**

MICHAŁ H. MROŻEK, były student prof. Jana Karskiego
na Uniwersytecie Georgetown w Waszyngtonie

UNIwersytet WARSZAWSKI, 4 PAŹDZIERNIKA 2019